

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2023. december 4.
(OR. en)

16336/23

CT 193
ENFOPOL 531
COTER 236
JAI 1613
COPEN 432

AZ ELJÁRÁS EREDMÉNYE

Küldi:	a Tanács Főtitkársága
Dátum:	2023. december 4.
Címzett:	a delegációk
Előző dok. sz.:	15407/23
Tárgy:	A Tanács következtetései a terrorizmus áldozatainak fokozottabb támogatásáról és elismeréséről – <i>A Tanács következtetései (2023. december 4.)</i>

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a terrorizmus áldozatainak fokozottabb támogatásáról és elismeréséről szóló tanácsi következtetéseket, amelyet a Tanács (Bel- és Igazságügy) a 2023. december 4-i 3992. ülésén jóváhagyott.

A TANÁCS KÖVETKEZTETÉSEI

a terrorizmus áldozatainak fokozottabb támogatásáról és elismeréséről

HANGSÚLYOZVA, hogy a terrorizmus továbbra is kritikus globális fenyegetésként van jelen, az Európai Unió értékeinek egyik legsúlyosabb megsértését jelenti, valamint veszélyezteti az olyan alapvető demokratikus elveket, mint például az emberi jogok tiszteletben tartása, a jogállamiság és a társadalmi kohézió;

SZEM ELŐTT TARTVA, hogy a terrorizmus elleni küzdelmet nemcsak biztonsági szempontból kell megközelíteni, hanem a közvetlenül érintett személyek előtérbe helyezésével is, a tagállamoknak gondoskodniuk kell arról, hogy átfogó módon reagáljanak a terrorizmus áldozatainak szükségleteire, mivel e szükségletek kielégítése nemcsak erkölcsi felelősség, hanem a nemzetközi és az uniós jog alapján fennálló jogi kötelezettségeknek való megfelelés kérdése is;

FIGYELEMBE VÉVE a következőket: az áldozatok jogairól szóló irányelv¹ minimumszabályokat állapít meg a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozóan, valamint elismeri, hogy a bűncselekmény sajátos jellege miatt a terrorizmus áldozatainak külön odafigyelésre, támogatásra és védelemre van szükségük; az áldozatok jogairól szóló irányelv javasolt felülvizsgálata² arra irányul, hogy tovább erősítse a bűncselekmények áldozatainak jogait az EU-ban, beleértve a terrorizmus áldozatainak jogait is; a terrorizmus elleni küzdelemről szóló irányelv³ kifejezetten a terrorizmus áldozatainak szóló különös rendelkezéseket tartalmaz, valamint előírja, hogy a tagállamoknak biztosítaniuk kell, hogy a terrorizmus áldozatai sajátos szükségleteinek megfelelő segítő szolgálatok működjenek az általános áldozatsegítő szolgálatokon kívül, vagy azok szerves részeként, továbbá hogy azok a terrorista támadást követően azonnal, és egészen addig, amíg az szükséges, a terrorizmus áldozatainak rendelkezésére álljanak;

¹ Az Európai Parlament és a Tanács 2012/29/EU irányelve (2012. október 25.) a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról (HL L 315., 2012.11.14., 57. o.).

² Javaslat – Az Európai Parlament és a Tanács irányelve a bűncselekmények áldozatainak jogaira, támogatására és védelmére vonatkozó minimumszabályok megállapításáról szóló 2012/29/EU irányelv módosításáról (11840/23).

³ Az Európai Parlament és a Tanács (EU) 2017/541 irányelve (2017. március 15.) a terrorizmus elleni küzdelemről (HL L 88., 2017.3.31., 6. o.).

NYUGTÁZVA, hogy a Tanács a terrorizmus áldozatairól szóló, 2018. június 4-én elfogadott következtetéseiben⁴ felszólította a tagállamokat arra, hogy annak érdekében, hogy terrorista támadás esetén gyorsabb legyen az információcsere és a segítségnyújtás, jelöljenek ki nemzeti kapcsolattartó pontot, amelynek az a feladata, hogy tájékoztassa a terrorizmus áldozatait a rendelkezésükre álló támogatásról, segítségről, védelemről és kárenyhítési rendszerről;

ELISMERVE a terrorizmus áldozatait támogató és bevonó uniós kezdeményezéseket, így például a 2020 júniusában elfogadott, az áldozatok jogairól szóló uniós stratégiát (2020–2025), amely valamennyi bűncselekmény valamennyi áldozatára alkalmazandó, és különös figyelmet fordít a legkiszolgáltatottabb helyzetben lévő áldozatokra, valamint a 2020 decemberében benyújtott, terrorizmus elleni programot, amelyben a Bizottság a terrorizmus áldozatainak megerősített támogatását szorgalmazza; a radikalizálódástudatossági hálózatot (RAN), amelyen keresztül a Bizottság 2011 óta támogatja a terrorizmus áldozatait, különösen a terrorizmus áldozataival foglalkozó külön munkacsoport (RAN VoT) keretében; az áldozatok jogaival foglalkozó uniós platformot, amely horizontálisabb megközelítést irányoz elő az áldozatok jogaira vonatkozóan, beleértve a terrorizmus áldozatainak jogait is, mégpedig azért, hogy első alkalommal egyesíti az áldozatok jogai tekintetében releváns valamennyi uniós szintű szereplőt; továbbá a terrorizmus áldozataival foglalkozó uniós szakértői központot, amelyet az Európai Bizottság annak érdekében hozott létre, hogy szakértelmet, iránymutatást és támogatást nyújtson a nemzeti hatóságoknak és az áldozatokat segítő szervezeteknek;

NYUGTÁZVA az említett uniós központ által a kísérleti projekt szakaszban elért sikert, valamint a Bizottságnak egy új kétéves – és további két évvel meghosszabbítható – szakasszal való folytatásra vonatkozó döntését;

TUDATÁBAN ANNAK, hogy nem minden tagállam szenvedett el terrortámadást a saját területén, illetve nem minden tagállamnak vannak olyan lakosai, akik más országokban terrorizmus áldozatává váltak, továbbá hogy emiatt ezek a tagállamok érthető módon nem rendelkeznek a terrorizmus áldozataira vonatkozó különös rendelkezésekkel;

⁴ ST 9719/18.

HANGSÚLYOZVA, hogy napjainkban a terrorizmus jelensége globális és transznacionális dimenzióval rendelkezik, és emiatt minden tagállamnak fel kell készülnie arra az esetre, ha terrortámadásra kerülne sor a területén, vagy ha az érintené a lakosait. Megvalósítható és hatékony megoldásokat kell kialakítani annak érdekében, hogy az Európai Unió egészében meg lehessen valósítani a következetes felkészültséget és reagálást;

FIGYELEMBE VÉVE, hogy a terrorizmus elleni küzdelemről szóló (EU) irányelv⁵ 29. cikkének (2) bekezdésén alapuló, az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak címzett jelentésben a Bizottság megállapítja, hogy az irányelv általános hatása ellenére hiányosságok tapasztalhatók a terrorizmus áldozataira vonatkozó különös rendelkezések átültetésében, ami azt eredményezheti a terrorizmus más országokból származó áldozatai számára, hogy nem a sajátos szükségleteikhez igazított segítségnyújtásban, illetve támogatásban részesülnek;

MEGÁLLAPÍTVA, hogy nem minden tagállam jelölt ki a terrorizmus áldozatairól szóló tanácsi következtetések szerinti egyedüli kapcsolattartó pontot;

ELISMERVE, hogy az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózaton belül külön hálózatként létrehozták a terrorizmus áldozataival foglalkozó egyedüli kapcsolattartó pontokat;

MEGÁLLAPÍTVA, hogy amellett, hogy a tagállamoknak rendelkezniük kell egy kijelölt egyedüli kapcsolattartó ponttal, amely megkönnyítheti a terrorizmus áldozatai számára a segítséghez való hozzáférést, egy nem kötelező erejű operatív protokollban bevált gyakorlatokat és ajánlásokat kell megállapítani az egyedüli kapcsolattartó pontok együtt- és közreműködésére vonatkozóan arra az esetre, ha más országokból származó személyek egy terrortámadás áldozatává válnának. Az egyedüli kapcsolattartó pontok hálózata nem kötelező erejű dokumentumot dolgozott ki „A terrorizmus áldozatai számára létrehozott egyedüli kapcsolattartó pontok hálózatának operatív protokollja” (Operational Protocol for the Network of single contact points for victims of terrorism)⁶ címmel, amely – figyelembe véve a tagállamok eltérő nemzeti körülményeit – hozzájárulhat ahhoz, hogy ezek az áldozatok az európai jogszabályokkal összhangban segítségben, támogatásban, védelemben és pénzügyi kártérítésben részesüljenek;

⁵ A Bizottság jelentése az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak a terrorizmus elleni küzdelemről, a 2002/475/IB tanácsi kerethatározat felváltásáról, valamint a 2005/671/IB tanácsi határozat módosításáról szóló, 2017. március 15-i (EU) 2017/541 európai parlamenti és tanácsi irányelv 29. cikkének (2) bekezdése alapján (13478/1/21 REV 1 + ADD 1 + COR 1).

⁶ ST 14763/23.

KIEMELVE, hogy a terrortámadásokban rejlő politikai és általános társadalmi komponens szükségessé teszi a terrorizmus áldozatainak elismerését és a róluk való megemlékezést, ami megkönnyíti az áldozatok mint egyének és mint a közösség tagjai felépülésének folyamatát, előmozdítva a társadalmi kohéziót és a demokratikus értékek védelmét. Alapvető fontosságú, hogy a tagállamok megőrizték a terrorizmus áldozatainak emlékét mind igazságtételként, mind pedig a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges társadalmi legitimációja megszüntetésének eszközeként;

ELISMERVE, hogy a terrorizmus áldozatainak központi szerepet kell betölteniük e megemlékezési politikákban, különös tekintettel azon szerepükre, hogy tanúvallomásaik révén felhívhatják a figyelmet a terrorista erőszakra, mivel véleményük hatékony eszköz ahhoz, hogy ráirányítsák a figyelmet a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges emberi következményeire;

HANGSÚLYOZVA, hogy a civil társadalom és az áldozatok szervezetei hozzájárulnak a terrorizmus áldozatainak nyújtott támogatáshoz, az azokra a különböző kérdésekre való figyelemfelhíváshoz, amelyekkel az áldozatok szembesülnek, továbbá a megemlékezési politikákhoz, valamint a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges delegitimizációjához;

FELSZÓLÍTTJA A TAGÁLLAMOKAT ARRA, HOGY:

LEGYENEK FIGYELEMMEL ARRA, hogy felkészültnek kell lenni terrortámadás esetén, és ebből következően ki kell jelölni egy egyedüli kapcsolattartó pontot a terrorizmus áldozatai számára annak érdekében, hogy az megkönnyítse a terrorizmus más országokból származó áldozatai számára jogaik gyakorlását, és hozzájáruljon az összes tagállam közötti hatékony együttműködéshez;

ÖSZTÖNÖZZÉK nemzeti egyedüli kapcsolattartó pontjukat arra, hogy propagálja magát azzal a céllal, hogy a nemzeti és nemzetközi szinten érintett hatóságok megismerjék őket, továbbá vállalják, hogy naprakészen tartják az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózat kapcsolattartó pontjainak jegyzékét;

MÉRLEGELJÉK „A terrorizmus áldozatai számára létrehozott egyedüli kapcsolattartó pontok hálózatának operatív protokolljában” foglalt bevált gyakorlatok és ajánlások végrehajtását, a tagállamok nemzeti jogszabályainak és sajátosságainak teljes mértékű tiszteletben tartása mellett;

ÖSZTÖNÖZZÉK az áldozatok jogairól szóló irányelv célzott felülvizsgálatának gyors elfogadását, amely irányelv célja annak biztosítása, hogy a bűncselekmények áldozatai – köztük a terrorizmus áldozatai – teljes mértékben gyakorolhassák jogaikat az EU-ban;

ÖSZTÖNÖZZÉK olyan intézkedések elfogadását, amelyek biztosítják a terrorizmus áldozatainak elismerését és tiszteletben tartását, mégpedig azáltal, hogy előmozdítják az áldozatokkal foglalkozó szakemberek képzését, felhívják a média figyelmét az áldozatokkal való bánásmódra, valamint olyan megközelítést ösztönöznek, amelyben az áldozatok kívánságai és hozzájárulása megfelelően tükröződik a megemlékező rendezvényeken;

VEGYÉK FIGYELEMBE, hogy a terrorizmus áldozatainak megnyilvánulásai és vallomásai felhívják a figyelmet a terrorizmus és az erőszakos szélsőséges emberrel szembeni következményeire, ezért azokat figyelembe kell venni az erőszakos radikalizálódás megelőzésére irányuló tagállami programokban és stratégiákban;

a tagállamok sajátos szokásainak és gyakorlatainak megfelelően MOZDÍTSÁK ELŐ a terrorizmus áldozataira való megemlékezéssel foglalkozó szakpolitikákat annak érdekében, hogy ne feledkezzünk meg azokról, akik a terrorista fanatizmus következtében életüket veszítették, testi vagy lelki sérüléseket szenvedtek, vagy szabadságukat áldozták miatta. Ezek a szakpolitikák az erőszakos radikalizálódás megelőzésének eszközeként is alkalmazhatók;

MÉRLEGELJÉK, hogy az áldozatok mindenek felett álló érdekét szem előtt tartva miként lehetne megkönnyíteni a terrorizmus más országokból származó áldozataira vonatkozó információcserét;

FELKÉRI A BIZOTTSÁGOT ARRA, HOGY:

ÖSZTÖNÖZZE a tagállamok, a meglévő uniós struktúrák és a civil társadalom közötti együttműködést annak érdekében, hogy a terrortámadások áldozatai számára közvetlenül az esemény után és az azt követő szakaszban egyaránt hatékony támogatást nyújtsanak;

BIZTOSÍTSA a terrorizmus áldozataival foglalkozó uniós szakértői központ működésének folytatódását és tevékenységei körének bővítését annak érdekében, hogy az gyakorlatiasabb megközelítést alkalmazhasson a tagállamok – különösen a legkevésbé felkészült tagállamok – támogatása érdekében, amennyiben terrortámadás éri őket, előmozdítva egyúttal a nemzetközi szervezetekkel és a nem uniós országokkal való új partnerségeket;

TÁMOGASSA a terrorizmus áldozatai számára létrehozott egyedüli kapcsolattartó pontok hálózatának az áldozatok jogaival foglalkozó európai hálózat keretében történő működését a tagállamok egyedüli kapcsolattartó pontjai közötti hatékony és operatív együttműködés megszervezése érdekében;

az áldozatok szervezeteivel szoros együttműködésben ÁLLANDÓSÍTSA a Terrorizmus Áldozatainak Európai Emléknapiját, az emlékezés és a reziliencia szolgálatában egyaránt;

BIZTOSÍTSA, hogy a terrorizmus áldozatainak és túlélőinek véleménye helyet kapjon a 2024-ben induló radikalizálódásmegelőzési uniós tudásközpont keretében kidolgozott tevékenységekben.
